EGY HÉTTEL KÖZELEBB

a szegedi új egyetemi épület elkészüléséhez

A szegedi természettudományi kar ifjúságának vasárnapi rohammunkája jelentősen meggyorsította ötéves tervünk egyik fontos építkezését

A Szegedi Tudományegyetem dolgozóinak és hallgatóinak nagy napja volt november 4-én. Az épülő új szárnyépület építői átadták az Egyetemnek a befejezett, kész, hatalmas tantermet. Az átadó ünnepség lelkes hangulatában született meg az ifjúság felajánlása: vasárnaponként brigádok szervezésével segíti az egyetemi épület építőit a munka gyors befejezésében.

A felajánlást követő első vasárnap előtt már szombaton megnőtt Márta Ferenc elvtársnak, természettudományi kari hallgatók pártszervezete titkárának gondja. A Magasépítés 72 embert kért a vasárnapi építéshez és már szombaton 146 hallgató és dolgozó jelentkezett. Márta elvtárs megbeszélést tartott a DISZ vezetőivel s elhatározták: senkinek sem lehet megtagadni, hogy az Egyetem építéséből ki ne vegye a részét. Mindenki jöjjön, aki jó tanulmányi eredménnyel, becsületes munkával ezt kiérdemli. Viszont az is igaz, hogy kétszerannyian jelentkeztek, tehát két „váltásban" fogunk dolgozni. Így mind a százegyvenen dolgozhatunk.

Vasárnap reggel

8 órakor Fodor Gábor elvtárs, Kossuth-díjas professzorral, az Egyetem rektorával az élen megkezdődött a munka. Csikordultak a betonkeverőgépek, nyögött a taligák és japánerek kereke, morogva emelte a lift a betont, búgott a vibrátor, símára és tömörré gyurta az oszlopok és gerendák betonanyagát. Odébb kopogtak a kalapácsok: lányok faragták be a téglákat a menyezetgerendák közé, az udvaron is nagy sürgés-forgás, külön brigád készíti elő az épületfaanyagot a következő napok munkáira.

Fodor Gábor elvtárs a betonozók brigádjában dolgozik. Háromtagú munkacsoportot vezet. Surrognak a lapátok és csobbanva hullik a beton a tárnaszerű, mély zsaluzásba. Ha majd megköt, az ácsok szétszedik a deszkavázat és áll keményen, biztosan tartja a következő emeleteket is a hatalmas betonoszlop. Tíz ilyen üreg ásít még a második emeleten a munkakezdéskor, de fél tíz órakor három már torkig betonnal beöntve áll. Fodor Gábor elvtárs csoportjának teljesítménye 125 százalék. Vidáman biztatják is egymást:

„Rajta fiúk, a mi otthonunkat építjük!"

Dolgoznak is a fiatalok. Tüdős Ferenc elvtárs, III. éves hallgató a keverőgépnél szorgoskodik. Apja vasesztergályos Diósgyőrött, állandóan 200 százalékot teljesít. Tüdős elvtárs a termelésben élmunkás — még sohasem volt kitűnőnél rosszabb tanulmányi eredménye. Karja, lábai megfeszülnek, ahogy a kapaszkodón tolja fölfelé a betonnal teli taligát. Mikor a lifthez ér, nagyot fúj, indul a másik talicskáért.

— Hogy esik a munka Tüdős elvtárs?

— Jól! Frissít! — mondja és kacag a szeme. — Mi tudjuk, miért dolgozunk, a mi egyetemi tanuló és kutatószobáink lesznek itt. Büszkén néz föl a magasodó falakra.

— Miért dolgozunk? Nézd elvtárs, nem kell itt sokat beszélni; mi már az új, a népi értelmiség vagyunk! Ezért vagyunk itt, ezért dolgozunk!

— Mit gondolsz Tüdős elvtárs, milyen százalékkal dolgoztok?

— Nagyon szeretnénk elérni a száz százalékot! — feleli.

— Tudod mennyi az eddigi eredmény? 125 százalék!

Tüdős elvtársat nem lehet tovább fönntartani. Megkapja a talicskája szarvát és indul újabb teherért a betonkeverőgéphez, de futtában még visszakiáltja:

— Nagyszerű, ezt megírom apámnak! Hű, de büszke lesz ránk az öreg!

A Magasépítési Vállalat

nyolc órai munkát készített elő a vasárnapi műszakra s délben egy órakor megálltak a keverőgépek, a lift, a taligák pihenőre vonultak és abbahagyták a kopogást a kőműveskalapácsok.

— A munkát elvégeztük — jelentette Vetró József elvtárs, régi szakmunkás. 1924 óta a betonozóknál dolgozik, érti az építkezés a betonmunka minden csinját-binját. Tőle is megkérdezzük:

— Hogyan dolgoznak a hallgatók?

Szeretettel néz végig Vetró elvtárs a még sürgő-forgó lármás csoportokon. Ebben a pillanatban úgy érzi, mintha fia volna valamennyi.

— Jól — mondja, aztán mintha kevesellené, amit mond, még hozzáteszi — igazán nagyon jól.

Vetró elvtárs végigielkesedte a fiatalokkal az egész műszakot. Hol itt segített, hol ott mutatott meg valami egyszerű fogást, magyarázta meg egy-egy munkamozzanat okát, jelentőségét. S míg segített és összemérte magában a mult, a Horthy-korszak úri züllöttségű „fiatalságát" a szeme előtt kibontakozó, munkábalendülő mai fiatalsággal, büszkén állapítja meg: hát igen, ezért a fiatalságért érdemes dolgozni.

★

Kiss Gábor elvtárs lekiabál a betonkeverőknek:

— Adjátok már fölfelé!

— Adnánk mink! Csak vigye a lift!

— Jó kifogás sose rossz — repül vissza a válasz, s a keverőgépnél dolgozók csikorduló foggal fognak neki újra a munkának. Nekik ne kiabáljon egyetlen lapátfaló se!

Még alig néhány órája fogtak neki a munkának, ismerkedtek meg a gépekkel, szerszámmal, s máris milyen büszkék a helyeikre!

— No, Kiss elvtárs, nehéz-e? — lépünk oda a keverőkkel ingerkedő kis, fekete, villogószemű elvtárshoz.

— Nem nehezebb, mint az aratás! Meg aztán voltam a nyáron Dunapentelén, ott is betonozást csináltam, nagyon megszerettem ezt a munkát!

Kiss elvtárs Kőröstarcsáról került a szegedi Egyetemre. A kőröstarcsai Rákosi-tszcsből.

— Magamnak is csinálom ezt az épületet, meg aztán jönnek ide még jövőre is hallgatók Kőröstarcsáról is, azoknak is kell a hely, a világos, tiszta tanulószobák!

Egy munkacsoportban

hárman dolgoznak együtt. Kovács Antal bácsi, az egyetem Gazdasági Igazgatóságának kőművese, Dorkovics Ilona és László Ilona biológushallgatók. A lányok faragták a téglákat, az öreg meg berakja az emeletartó gerendák közé. Fürgén koppannak a kalapácsok, sorakoznak a téglák. A lányok úgy dolgoznak, mintha mindig ezt csinálták volna.

— Most már megy, de az elején eltörtünk néhányat. Csak úgy egyszerűen odaütöttünk, a tégla meg szétpattant. Én már majdnem elsírtam magam. Kovács bácsi aztán mégis megtanított rá, hogy aprókat, éleseket kell a téglára ütni. Mostmár úgy reped a tégla, ahogy én akarom — büszkélkedik László Ilona s be is akarja bizonyítani, hogy nem mese, amit mond.

— Szszsz! — szisszen fel és hirtelen szájába kapja az újját. A nagy igyekezetben rápattant a kalapács. No, de semmi az egész, dolgozik tovább a hármas csoport, s hogy valóban jól megcsinálták a munkát, az a munkavégzéskor derül ki. Kovács bácsi, meg lányai 152 százalékot teljesítettek!

Keresztury mérnök elvtárs végigvezet az építkezésen. Nem nagy az egész terület, mégis

hányfajta munka.

Helyén legyen a szíve, meg a feje, aki építésvezetésbe fog. Kubikusok, kőművesek, betonozók, ácsok, asztalosok, üvegesek, villany-, gáz-, vízvezetékszerelők, piktorok, cserepezők, s ki tudja még, hogy hány szakma munkáját kell összefogni, egybetartani, vezényelni, mint a karmesternek — csakhogy itt nem lehet kiállni a karmesterpálcával a pulpitusra.

— Keresztury elvtárs — mit jelent az egyetemnek ez a mai munkája?

— Sokat. A mai betonozás a kőművesek folyamatos munkáját biztosítja. Nem is tudom, mit csináltunk volna a mai segítség nélkül.

★

Mult héten, 7-én volt a tanteremátadó ünnepély. Az ifjúság azonban most vette igazán birtokába az egyetem új szárnyépületét. A munka, amit a hallgatóság elvégzett, kettős győzelem. Jelent egy hetet befejezésének határidejében, ami jelentős dolog. De ennél sokkal többet is jelent. Ifjúságunk életerejét, öntudatát, forradalmi szellemét is bizonyítja, ami sokkal nagyobb dolog.

Az új egyetemi épületben az új szocialista ifjúság fogja elsajátítani, s a szocializmus építésének győztes fegyverévé tenni a tudományt.

Szabolcsi Gábor

ELŐRE IFJÚSÁG

A mi szervezetünkbe is olyan harcos fiatalok kellenek, akik nem hátrálnak meg a nehézségek elől

Levelemben szeretnék beszámolni a Radnóti gimnázium DISZ-szervezetének munkájáról.

Lassan két hónapja már, hogy megkezdtük az új tanévet, de még nálunk nem folyt komoly DISZ-munka. A tanulók még mindig nem tudják, kik az iskolai DISZ vezetőségi tagjai, sőt a vezetőség tagjait még maga a titkár sem ismeri. Úgylátszik, mintha az egész DISZ-szervezet téli álmát aludná.

A tagságról készült lapok kitöltésén kívül a szervezet még semmit sem csinált. Nem ismerték az új tagkönyvek jelentőségét, nem harcolnak a tanulmányi színvonal emeléséért, az ifjú gárdisták nem végzik kellőképpen felvilágosító munkájukat. Én pedig és még több tanulótársam úgy gondoljuk, hogy a mi szervezetünkbe is olyan harcos fiatalok kellenek, akik nem hátrálnak meg a nehézségek elől, akik egyéni példamutatásukkal harcolnak a jobb tanulmányi eredményért, a jobb tanulmányi fegyelemért, a szervezeti munka megjavításáért.

De hiba van a „Szabad Ifjúság" olvasása körül is. Mintegy 500 tanulója van az iskolának és mindössze 20 darab „Szabad Ifjúság"-ot járatunk, de ebből is 6—8 mindig hetekig porosodik a portán.

Ebben a levélben is kérem a városi DISZ-bizottságot, foglalkozzék többet iskolánk DISZ-szervezetének munkájával, bírálatával segítse a vezetőségi tagok munkáját, mert akkor elkerülhetjük, hogy két hónap elteltével vegyék csak észre, hogy egy 450-es létszámú DISZ-szervezet milyen rosszul is végzi munkáját.

Boldizsár Balázs,
a Radnóti gimnázium I. o. tanulója.

★

Boldizsár Balázs leveléhez annyit a hozzáfűzni valónk, hogy a Radnóti gimnáziumban a napokban új DISZ-vezetőséget választottak. Reméljük, hogy az új vezetőség, látva mostmár a hibákat, mielőbb kiküszöböli azokat. Ebben maga Földi Vilmos elvtárs, az új DISZ-titkár jár majd elől jó példával. De reméljük azt is, hogy ezentúl a városi DISZ-bizottság is többet foglalkozik és jobban figyelemmel kíséri majd az iskolai DISZ-szervezetek munkáját.

Az amerikaiak továbbra is akadályozzák a fegyverszüneti tárgyalásokat

Keszon. Keszoni megfigyelők szerint az amerikaiak legfőbb célja: Keszon megszerzése, illetve a fegyverszüneti tárgyalásoknak határozatlan ideig történő elhúzása. Erre mutat az is, hogy az amerikai küldöttek több mint két hét óta akadályozzák a megállapodást a napirend második pontjában. Jelentésének befejező részében a különtudósító hangsúlyozza: mindenki előtt teljesen nyilvánvaló, hogy az amerikai küldöttek azért halogatják szándékosan a napirend legfontosabb pontjának — a fegyverszüneti vonal kérdésének — és következésképpen a napirend többi pontjának rendezését, hogy fenntartsák a feszült helyzetet.

Az Elnöki Tanács nyugdíjrendelete messzemenően gondoskodik a megrokkant dolgozókról

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának a dolgozók egységes társadalombiztosítási nyugdíjáról megjelent 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelete előírja, hogy megrokkanás esetén rokkantsági nyugdíj jár annak a dolgozónak, aki a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt eltöltötte és rokkantsága egy év eltelte előtt előrelátlhatóan nem szűnik meg.

A rokkantsági nyugdíj eléréséhez a következő legrövidebb időt állapítja meg a rendelet:

22 éves korig férfiaknál három, nőknél két, földalatt, vagy egészségre ártalmas munkakörben, munkahelyen végzett munkánál két év. 22—25 éves életkorig férfiaknál négy, nőknél három, földalatti vagy egészségre ártalmas munkakörben végzett munkánál ugyancsak három év.

25-től felfelé a következőképpen alakul: 25—30 éves életkorig hat, négy, illetve négy, 30—35 éves életkorig nyolc, öt, illetve öt, 35—40 éves életkorig tíz, hét, illetve hat év, 40 éven felül pedig férfiaknál tíz, nőknél kilenc, földalatti, vagy egészségre ártalmas munkakörben hét év.

Szolgálati időre való tekintet nélkül jogosult rokkantsági nyugdíjra az a dolgozó, akinek megrokkanását üzemi baleset, vagy foglalkozási betegség okozta.

Kinek jár rokkantsági nyugdíj?

A rendelet előírása szerint rokkant az, aki egészségének megromlása, vagy erőhanyatlás következtében munkaképességét teljesen, vagy tulnyomó részben tartósan elvesztette. A nyugdíjjogosultság szempontjából a rokkantak három csoportba sorolhatók: I. csoportba tartoznak azok, akik munkaképességüket mind rendes keresőfoglalkozásukban, mind bármely más foglalkozás tekintetében teljesen elvesztették és mások gondozására, ápolására szorulnak.

II. csoportba tartoznak azok, akik munkaképességüket mind a keresőfoglalkozásukban, mind bármely más foglalkozás tekintetében teljesen elvesztették, de mások gondozására, ápolására nem szorulnak.

A III. csoportba tartozik az, aki rendes keresőfoglalkozásában rendszeres munkára képtelen és munkaképességét legalább kétharmad részben egyébként is elvesztette, így megmaradó munkaképességével rendszeresen nem tud dolgozni, vagy csak korábbi foglalkozásánál lényegesen kisebb minősítésű, vagy lényegesen kisebb képzettséget kívánó foglalkozásban képes dolgozni. Ugyancsak ebbe a csoportba tartozik az is, akinek munkaképessége üzemi baleset, vagy foglalkozási betegség következtében 67 százalékot elérő, de 90 százalékot meg nem haladó mértékben csökkent.

Mennyi a rokkantsági nyugdíj?

A rokkantsági nyugdíj az orvos megállapításának időpontjától kezdve jár, a rokkantság tartama alatt.

A rokkantsági törzsnyugdíj összege: az első csoportbeli rokkantaknál a nyugdíj megállapításánál alapul szolgáló munkabér 54 százaléka. Tehát, ha valamelyik dolgozó megrokkant és előtte 12 hónapon át mondjuk ezer forint volt a havi átlagkeresete, akkor, ha az első csoportba tartozik, 540 forint rokkantsági nyugdíjat kap havonta. A második csoportbeli rokkantnál a nyugdíj megállapításánál alapul szolgáló munkabér 45 százalék, a harmadik csoportbeli rokkantaknál az alapul szolgáló munkabér 30 százaléka a rokkantsági törzsnyugdíj összege.

A rendelettel kapcsolatos végrehajtási utasítás előírja, hogy az a dolgozó is jogosult megrokkanása esetén rokkantsági nyugdíjra, aki valamely alacsonyabb korcsoportban a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges időt eltöltötte és megszakításnélkül tovább dolgozik és a magasabb korcsoportban megkívánt szolgálati időt még nem töltötte be. Például egy férfi dolgozó harmincöt éves korában már nyolc évi szolgálati idővel rendelkezik és 36 éves korában rokkan meg, kap-e rokkantsági nyugdíjat?

Igen, ha megszakítás nélkül dolgozott, akkor kap, mert 35 éves korában egyszer már elérte a rokkantsági nyugdíj folyósításához szükséges előírt — jelen esetben nyolc évi — szolgálati időt. Harminchat éves korában azonban még nem rendelkezik arra a korcsoportra előírt szolgálati idővel, hiszen 35—40 éves életkor között férfiaknál tíz év az előírt szolgálati idő, mégis mivel már egyszer az alacsonyabb korcsoportban eltöltötte a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges időt és megszakítás nélkül tovább dolgozott, jogosult rokkantság esetén rokkantsági nyugdíjra.

Mindez mutatja, hogy a nép állama a most megjelent nyugdíjrendelet végrehajtása során milyen következetességgel érvényesíti a „legfőbb érték az ember" elvét. A multban sivár nyomor volt osztályrésze annak, akinek megromlott az egészsége. Melyik kapitalista alkalmazott rokkant embert? A tőkés országokban ma is ugyanolyan nyomorúságos a megrokkant dolgozók sorsa. Nálunk megfelelő összegű rokkantsági nyugdíjat biztosít a dolgozó nép állama azoknak, akiknek megromlott az egészsége, de ugyanakkor mód nyílik arra is — egészségi állapotától függően —, hogy könnyebb munkára képeztesse át magát a csökkent képességű dolgozó.

A szovjet kormány jegyzéke a norvég kormányhoz

Moszkva (TASZSZ). A norvég kormány október 30-i jegyzékében, amelyet a szovjet kormányhoz intézett az október 15-i szovjet jegyzékre válaszolva, vitatni próbálja az atlanti tömb agresszív szándékait. A norvég kormány ebben a jegyzékében még azt is kijelenti, hogy

továbbra is az atlanti tömbre szándékozik építeni külpolitikáját.

A norvég jegyzék tagadni igyekszik azt is, hogy a Spitzbergák szigetcsoportját és a Medve szigetet az atlanti tömb főparancsnokság hatásköre alá helyezve, megsértette a Spitzbergákról szóló párizsi egyezményt.

November 12-én a szovjet kormány válaszjegyzéket intézett Norvégia kormányához. A jegyzék rámutat, hogy Norvégia védekezés ürügyével széleskörű katonai intézkedéseket tesz az atlanti tömb agresszív terveinek megfelelően. A norvég kormánynak az az állítása, hogy ezek az intézkedések állítólag a békét és Norvégia biztonságát szolgálják, csak a közönség félrevezetésére valók.

Az a körülmény, hogy a norvég kormány elutasította egy meg nem támadási szerződés megkötését a Szovjetunióval, amely Norvégiával szomszédos állam, és ugyanakkor belépett az atlanti tömbbe, bizonyítja: teljesen képmutató a norvég kormánynak az a kijelentése, hogy a béke megszilárdítására törekszik. A szovjet jegyzék a továbbiakban tényekkel bizonyítja, hogy az atlanti tömböt nem a viták békés rendezésére,

hanem új háború előkészítése céljából alakították.

A szovjet kormány jegyzéke befejezésül megállapítja, hogy bár a norvég kormány kijelentette, hogy semmiféle katonai erőgyüjtést nem létesít a fentemlített szigeteken, és ezt semilyen más államnak sem engedi meg, mégis azzal, hogy a norvég kormány a szigeteket alárendelte az atlanti főparancsnokságnak, már egymagában megsérti a Spitzbergákról szóló párizsi egyezményt.

A norvég kormánynak ezt az eljárását a szovjet kormány nem tekintheti másként, mint barátságtalan lépést a Szovjetunióval szemben — jelenti ki a szovjet kormányjegyzék.

A szovjet kormány végül is a norvég kormányra hárítja a felelősséget azzal kapcsolatban, hogy a norvég kormány külpolitikáját a támadó atlanti tömbre akarja felépíteni.

Peront hat évre ismét köztársasági elnökké „választották"

Montevideo (TASZSZ). Argentinában, a most megtartott választások során a köztársasági elnököt, az alelnököt és a parlament képviselőit választották meg.

Buenos Aires-i sajtóközlés szerint Peront ismét megválasztották hat évre Argentina elnökévé. Az United Press Hírügynökség tudósítójának jelentése szerint az elnökválasztás végső, számszerű eredménye még nem ismeretes.